

LO VENDRELLENCH

SETMANARI COMARCAL DEL BAIX PANADÉS

Número corrent, 10 céntims.

Número atrassat, 20 céntims.

PREUS DE SUSCRIPCIO

VENDRELL.	1'50 pessetas trimestre.
FORA.	1'75 >
EXTRANGER.	2 >

PAGO ANTICIPAT

Redacció y Administració

Carrer del Teatre, núm. 18.

Anuncis, remitits y reclams, á preus convencionals.

No s'admeten escrits sense firma.

NO 'S TORNAN LOS ORIGINALS

Calendaris Americans

Elegant y variat assortit de desde 30 céntims.

BIBLIOTECA INFANTIL

Colecció de cuentos populars, á 5 céntims cada un.

CANSONER POPULAR

Colecció de cançons populars, ab dibuixos de distingits artistes catalans, la tonada, tofa la lletra y notas folklóricas ó históricas —Preu: 10 céntims cada una.

De venda, tot, en la impremta d'aquest periódich.

Aprenent

Se'n necessita un en la cerrelleria de Joseph Mas-caró, carrer de Montserrat, número 41.

EN VENDA

Una casa ab hort y aigua viva, situada en lo carrer del Nort, número 15.

Per informes dirigir-se á son propietari, Joseph Salvo, carrer del Sol número 15.

Notas Agrícolas

Pervindre del Garrofer.

Creym lo te assegurat per las rahons següents: Lo reduhit de la zona dintre la qual vegeta per una part, y son lent creixement per altra, fan impossible un gran augment en la producció d'un fruit que, donant excessivas ofertes al mercat puga ocasionar una notable depressió en los preus: aixís s'ha vist que mentres lo garrofer ha sostingut constantment ficseza en los seus, sens donar lloch á bruscas ni á importants oscilacions, la generalitat de productes agrícolos no han seguit lo mateix ordre, sino que s'han vist afectats per importantíssimas variacions en un relativament escás periodo de temps, degut á la major facilitat que ofereixen la major part dels vegetals á sa propagació y á la promptitut ab que rendeixen fruit; bon exemple d'aixó últim ha donat lo preu dels vins, lo qual, degut á la rapidés en la replantació dels destruhits vinyats indigenas francesos per la filoxera, ha suferit diferencies en baixa de gran importancia respecte al preu dominant ans de la replantació. Aixó no es possible succuhesca ab la garrofa per las rahons ditas al comens d'aquest párrafo.

Admetent que no 's doni al fruit del garrofer altra aplicació que la de servir d'aliment als animals de tiro, ofereix la ventatja de tenir assegurada la venda, ja que, compresos de plé 'ls pahissos en los

quals se troba aquest arbre dintre la zona agrícola arbustiva, escassejan en ella las cullitas d'ordi, forratjes, etz. per no ser á propòsit dits terrenos, per sa falta d'humitat, á la producció d'una manera regular de tals productes, que son los que poden substituir á la garrofa com aliment de bestiar; ademés, en la zona propia pera 'l cultiu del garrofer no poden destinarse grans extensions de terreno á cultius de forratjes ni de cereal per ser en ells molt més convenient utilitzarlos pera vinyats.

Per las mateixas rahons exposadas en lo párrafo precedent els hi es convenient utilisar la garrofa com aliment d'animals de càrrega, generalment en totas aquellas comarcas vehinas á las que son productoras de dit fruit, de las quals las importan en major quantitat que la que 's consúm en lo mateix país de producció.

Las excelents condicions que reuneix la garrofa com menjar de bestiar fan que 's consumeixi fins en los paissos en que 's cullen en bona quantitat ordi y forratjes, mentres lo preu dels transports faciliti la importació; aixís es que actualment, y pera citar un exemple, la garrofa sol ser utilizada en poblacions enclavadas en los Pirineus, gracias á que 'ls ferrocarrils han escursat las distancias, y ab tot y la elevació de las tarifas fa possible l'envio desde 'l punt de producció á aquellas llunyanas comarcas. Ja de nostre recort hem vist inaugurar un cami de ferro en país productor de garrofas, y sentir la vulgar y equivocada creencia de que ab lo ferro-carril, mimvant lo número d'animals de càrrega en lo país, per no necesitarse 'n tants haventhi aquell altre medi de transport, baixaria 'l consúm y per consegüent el preu del fruit; no ocorreguentse-li á aquella bona gent que, encara donant com cert que 'l número d'animals mimvés, que no fou aixís, en los paissos atravesats pel ferro carril, aquests situarian la mercaderia molt més lluny que no poden ferho los carruatjes de transport: aixís succuheix que mentres un carro d'un sol animal no pot transportar en un dia mes que de 1.200 á 1.300 kilos á una distancia d'uns 20 kilometros, puig que 'l restant del dia deu contarse pera tornar al punt de surtida pera completar lo jornal, aquest, contantlo á rahó de 7 pessetas, que no es exagerat, dona un augment per cada kilogram de pés de 5 á 6 miléssimas de pesseta, ó sia per quintá catalá de 41'60 kilos de més de 0'20 pessetas; y per aquesta quantitat, efectuant lo transport per ferro-carril, podan trasladarse las garrofas no á 20 kilometros del punt de producció sino fins á 80 ó 100; de manera, que sens augment en lo cost de ports s'obra al consúm de garrofas una considerable zona que, sens ferro-carril, se veuria privada de poder consumir dit fruit.

Al extranger s'exporta també una quantitat no despreiable de garrofas, lo que significa un dato serio pera jutjar de la solidés d'aquest fruit, mer-

cantilment parlant, ja que essent entre las nacions que la importan d'Espanya principalment Fransa é Inglaterra no hi ha que comptar, ni ara ni may, ab que sa producció puga bastar á sas necessitats, tenint en compte que 'l cultiu del garrofer no podrá may portarse á cap en la segona de las citadas nacions, y en quant á la primera es molt petita la producció ab relació al consúm, puig se produheix en limitada zona del Mitjdia y encara en condicions poch á propòsit pera redituvar una important quantitat, suficient á fer innecessaria la importació. Cantitats no despreiables s'exportan també á Argelia, Italia y Marroch, y en menor quantitat á Alemania, Dinamarca, Portugal, Holanda, Bélgica y Suecia; poguentse comptar ab que la exportació anyal de garrofas, per terme mitj, sol alcansar la quantitat d'un milió y mitj de kilograms.

La fermesa del preu pera 'l fruit del garrofer y lo remunerador que sol resultar pera 'l propietari, son prova evident de que al consúm no li basta ab la quantitat de merdaderia produhida; y per si aixó no fos suficient á provar la veritat de nostra afirmació acaba de comprobarla l'importancia que 'n los ports espanyols, situats en las mateixas comarcas productoras d'aquest fruit, se fa desde distints paissos extrangers. De Portugal, Grecia, Marroch, Italia y Argelia arriban bonas partidas de garrofas á Espanya, puig especialment de Xipre los arribos han sigut tan considerables en determinats anys al port de Barcelona, qu'han arribat á determinar una lleugera oscilació en sentit de baixa en los preus establerts. Pot calcularse, sens apartarse de lo just, que la garrofa que s'importa á Espanya anyalment ascendeix á 700.000 kilograms.

Tots aquests datos deuen afirmar als agricultors de las comarcas compresas en la zona del garrofer, en la creencia de que cab augmentar la producció sens originar depreciació en lo preu del fruit, ó que, quan més, seria ella insignificant; que deuen aprofitarse, donchs, las condicions de terreno y clima pera 'l foment de tan útil vegetal que brinda una tan sanejada renda, utilisant tota classe de terrenos inferiors pera convertirlos en garroferars, encar que al tractarse dels més dolents tinga que ferse algún sacrifici pecuniari pera verificar las plantacions en condicions tals que sian garantia d'èxit pera 'l pervindre; poguent estar segurs de que ab dificultat pot trobarse més sólit empleo pera 'ls capitals que assignarlos hi los garrofers com partida deudora. En prova de dita solidés pot citarse la facilitat ab que 'l prestam hipotecari responga á la demanda de numerari sempre que la garantia oferida consisteixi en garroferars en bon estat; cosa que no succuheix si s'ofereixen com hipoteca al prestamista fincas rústicas ocupadas per altra classe de cultius: de lo que 's deduheix, que 'l valor en venda de terrenos ocupats per garrofers no sufreix,

al igual que sucseix ab son fruit, oscilacions notables en lo preu de venda, poguentse'l considerar sempre d' un tipo constant. Com exemple práctic de quant sobre 'l particular queda consignat pot citarse lo que en Catalunya ha sucsehit, y sucseix, en las comarcas en las que 'l garrofer se cultiva: hi há infinitat de familias, casas de propietaris que comptan infinitat d' anys d' existencia, qual propietat consisteix principalment en l' aprofitament del garrofer, que han resistit; ab tot y lo migrat de sas fincas, totas las terribles crisis per las que ha passat la propietat rústica, aixis com los vaivens pecuniaris á que per causas domésticas se troban exposadas las familias: tal resistencia á las sotregadas de la sort, no la presenta aquella altra propietat quals rendiments consisteixen en vins, grans, etc. per trobarse aquest últims productes més subjectes á las notables oscilacions en perjudici de la seguretat agrícola. Per tot lo qual no 'ns cansarém de recomanar lo foment de tan beneficiós arbre, y á despertar l' interés cap al perfeccionament de son cultiu en totas aquellas comarcas quals condicions de terreno y clima l' abonan.

Joaquim Bassa.

Lo meeting del diumenge

Diumenge passat, al matí, se celebrá en la sala del Tivoli d' aquesta vila lo meeting organitzat per la Societat defensora del lliure cultiu del tabaco á Espanya, domiciliada á Vilanova y Geltrú, patrocinat per la Cambra Agrícola de Vendrell y sa comarca, que fou presidit per lo Sindich del Ajuntament D. Emili Folch, en representació del Alcalde, que en breus paraules feu la presentació de la entitat organitzadora.

Seguidament feu us de la paraula D. Joan Vilá, president de dita Cambra Agrícola, comensant per felicitar á aquella Societat propagadora del cultiu del tabaco á Espanya, fent un complet elogi de la Junta y particularment de son president D. Anton Claramunt. Enumera l' estat crítich per que passa l' agricultura actualment, dihent que pera aminorar sos mals deu buscar nous cultius, un dels quals es lo tabaco, que creu reportaria son cultiu al agricultor bons rendiments.

Recorda que la Cambra Agrícola d' aquesta vila, essent president de la mateixa, en l' any 1891, D. Victorino Santamaria, s' ocupá ja del cultiu del tabaco, acordant demanar la corresponent autorisació al objecte de fer las degudas experiencias en lo camp de demostració que possehia, que no pogueren tenir lloch perque encara esperavan avuy dia la vinguda de la autorisació demanada.

Acaba dihent que no creu que 'l Govern concedeixi lo lliure cultiu del tabaco, y que per lo tant los agricultors deuen preparar-se pera lliurar la gran batalla final.

Després pren la paraula D. Joan Pujol, secretari de la Societat iniciadora del mitin, qui diu que 'l cultiu del tabaco donaria tan bons resultats com lo cultiu de la vinya. Diu que 's vergonyós que 'l tabaco que 'ns suministra l' Arrendataria vinga dels Estats Units, de la mateixa nació que 'ns ha pres las Colonias. Continúa dihent que únicament los interessos de la Tabacalera poden oposarse al lliure cultiu del tabaco fent present que aixis com al agricultor se 'l doblega á impostos, la Tabacalera no paga may cap classe de contribució, y en cambi disfruta tota classe de concessions que li reportan grans beneficis, que serian pels agricultors si 'l lliure cultiu del tabaco fos un fet; essent probada la bona qualitat del tabaco, no tant sols lo cultivat á Andalusia, sino també á Catalunya. Acaba dihent que 'ls únics que s' oposan als desitjos

dels agricultors, son tan sols los insaciabls accionistas de la Tabacalera.

Convidat per la Comissió organitzadora, feu ús de la paraula D. J. Domingo, director del periódich *El Francolí*, de La Riba, qui comensa dirigint un saludo á la Cambra Agrícola d' aquesta vila y als agricultors de la comarca. Compara al president de la Societat defensora del cultiu del tabaco, senyor Claramunt, ab en Kruger, martir d' una causa justa, qui ab tot y la fatiga que reportau los setze anys de continua propaganda en pró d' un noble ideal, se troba encare disposat á lluyar ab la més gran energia.

Es necessari, continúa dihent, conseguir dit cultiu á tota costa, y que per aixó creu ésser necessari demanar-lo per darrera vegada, y en cas de no ésser atés lo just clamoreig dels agricultors, aquests deuen pendres lo permís de dit cultiu, pesi á qui pesi, y en contra la voluntat de la Tabacalera, que 'ns dona tabaco car y dolent fentse pagar per bó.

Acaba dihent que 's precis que la veu del poble, que vol lo cultiu del tabaco, arribi fins al Govern, per que está plenament comprovat que dit cultiu fora una gran riquesa pera la agricultura espanyola.

D. Anton Claramunt, president de la Societat defensora del cultiu del tabaco, comensa relatant los treballs que ha fet durant setze anys pera obtenir lo lliure cultiu del tabaco, procurant desvetllar al poble espanyol que sempre espera que li caigui 'l maná. Diu que s' ha vist perseguit per la Tabacalera perque no ha volgut desistir de la campanya que ve fent, persecucions que no l' espantan ni l' preocupan.

Diu que son moltas las exposicions que ha dirigit als Governos y totas han fet cap á la fossa del olvi; com també son moltas las promesas que li han fet diferents homes polítichs, en la oposició, pero que quan han ocupat lo poder li han girat las espalllas.

Diu que está convensut de que res conseguirà, y que per lo tant, concedeix al Govern l' últim plasso perque atengui las justas aspiracions dels agricultors, que finirá lo dia 15 del próxim Febrer, finit lo qual, si no se 'ls aten, se 'l pendran, puig estan resoltos a obtenir lo cultiu del tabaco, per ésser de justicia y de rahó comensant una campanya revolucionaria per totas las regions d' Espanya, portanthi llevós, fins á lograr que per plans y montanyas surgenxi espontánea la planta del tabaco, y sens que bastin per extingirla totas las forsas de la Tabacalera. Y aquest dia arribará, diu, y allavors lo Govern tocará las consecuencias de la seva política egoista y de complasencia y será l' únich responsable.

Acaba aconsellant que fins lo dia que acabi 'l plasso, se converteixin tots en propagandistas pacífichs del lliure cultiu del tabaco, y que finit aquell, procedixin revolucionariament.

Després del parlament del senyor Claramunt se doná per acabat l' acte, al que, hem de dirho ab franquesa, hi regna certa fredor y desanimació, no vegentse tan concorregut com era de creure, degut aixó, sens dupte, á la poca publicitat que del mateix se feu á la comarca.

R.

Sobre la reunió de propietaris

Non, non!
Canta la mare en lo bressol.
Non, non!

¿No la coneixen la tonada d' aquesta cansó que solen cantar las mares, tot bressant, per adormir als seus estimats *reyets*? Donchs es una de las cansons més apropiadas per fer agafar son, fent adormir, no tan sols á la maynadeta, sino fins als grans y tot.

Donchs aquesta cansó es la que s' hauria de cantar constantment als pagesos; pero nó als brassers, als propietaris. La explicació es senzilla: comparo, y crech encertat, lo propietari pagés ab un noy raro y entremaliat, que si bé es un mal que sempre dormi, es pitjor per ell, y pels altres, qu' estiga deixondat, ja que no para de fer entremaliaduras de las quals ne resultan sempre disbarats.

Bona prova n' es la reunió que 'ls propietaris tingueren dimecres passat á la Casa de la Vila, y casi totas las demés, de poca ó molta importancia, que s' han celebrat fins ara. En cap han lograt obtenir un acort, bo ó dolent, y sempre han sigut las mateixas las causas del desacort.

Exposat l' objecte de la reunió, alguns donan lo seu parer, y vist lo modo d' expressarse, qualsevol que per primera vegada assistís á una d' aquestas reunions de propietaris, creuria que donada la forma senzilla y gens presumptuosa ab que ho fan, es molt facil la transacció y arreglo del assumpto. Donchs, no senyors: el que ha exposat una idea, encara que fins moments avans d' exposarla no tingúes criteri tancat sobre aquell assumpto, el sol fet d' haverla exposada ja l' impossibilita, donat lo caracter general dels propietaris, poguer adreirer altra cosa que lo que ell ha dit, encara que interiorment moltas vegadas dupti, y molt de veras, de si te rahó ell ó 'ls que sostenen lo contrari. Aquest caracter especial del propietari pagés y més propi dels tontos que de personas de sá criteri, condueix més enllá encara; porta á que desde 'l moment que comprén que no es acceptada la seva idea, allavors se llença á la obstrucció de la manera més torta, anantsen y deixant als companys de reunió y d' interessos. Y com d' idea no se'n pot admetrer ó aprovar més qu' una, y en cambi se'n exposan varias, resulta sempre que pujan més los descontents que 'ls contents, acabantse la reunió marxant cada hu á casa seva, y s' aconsolan remolejant contra l' un y contra l' altra. ¡Trist consol!

Ni més ni menos que lo que hi comensat dihent, dels noys raras y entremaliats, aixó es, que quan jugan ab los seus companys, una de dos, ó tots han de sucumbir á lo que un vol, ó ja me 'l tenen si no pot passar ab la seva que se'n va cap á un recó ahont remoleja mitja hora seguida, y encara gracias que no busqui, per venjansa ó despit, rahons de mal género als que continúan jugant.

En vista de lo qual, repeteixo, que val més no deixondarse may si ha d' ésser d' aquest modo, es á dir, per fer rarasas, y continuar cantant sempre la cansó del *non non*.

Un que hi era.

Ajuntament

Sessió de primera convocatòria celebrada lo dijous dia 16 del corrent, baix la presidencia del Alcalde D. Anton Martorell.

Signé aprobada l' acta de la anterior.

S' aprovan alguns comptes.

Lo senyor Secretari llegí los noms dels minyons compresos en l' allistament del present any. També doná compte del repartiment de contingent provincial, corresponent pagar á nostra vila la cantitat de 7.414'20 pessetas, haventhi un augment d' unas 700, sobre 'l any anterior.

La presidencia manifesta que la propietaria de la casa del carrer del Teatro que colocá en la mateixa una canal sense 'l corresponent permís li ha fet promesa de que tornarà á treurela; y que respecte al propietari de la casa del mateix carrer que hi falta 'l tros d' acera, deu dir que si bé no s' ha negat aquell en absolut á construhirla, li ha significat que ho faria sempre que la ordre fos de caracter general.

Se nombrá, á proposta del senyor Folch, cobrador de la Plassa Mercat, á D. Anton Borrell; acordantse també conferir á alguna persona necessitada la neteja de dita plassa; com aixis mateix s' acordá que la Comissió de Foment estudihi la millor manera de construhir en dita Plassa un lloch es-cusal.

Lo senyor Gay diu que la Comissió de Foment ha dictaminat, referent a las aceras que han deixat de construhir alguns propietaris, que han verificat obres ab la condició de construhirles, en sentit de que en endavant ferho cumplir ab tota rectitud, y que aquesta obligació no tinga efecte retroactiu.

Lo senyor Martorell (Pan) proposa s'adicioni a dit dictamen que si s'té de concedir algun nou permis d'obras, a algun dels propietaris que han vingut burlant als Ajuntaments anteriors, no construhint las aceras, se'ls tinga presents al ferse'ls la concessió. Aixís se acordá com també que pera obligar a un propietari a ferla, quan solliciti permís per obras ó reparacions, s'entengui serà quan la reparació consisteixi en trencar la paret pera obrir portes y altres oberturas y modificacions en la fatxada.

A proposta del senyor Alcalde s'acodá la construcció en los caps del passeig de la Estació, del corresponent bordillo, tant pera que serveixi de rasant com pera evitar que 'ls carros passin pel mitj del passeig.

Y no haventhi cap mes assumpte d' que tractar s'aixecá la sessió.

CRÓNICA

Fa una mesada donarem compte de que á nostre amich lo conegut vincultor d'aquesta vila, D. Jaume Foix, li havia sigut sustret de correus, á Barcelona, un *check* de 1.500 franchs y una lletra que en carta certificada li enviava una casa de comers de Suïssa, quals documents anaren á parar á mans del Governador de dita ciutat, entregats al mateix per un empleat de Telégrafos que digué 'ls havia trobat, y que foren entregats per aquell al senyor Foix, sense que sapiguem si 'l delegat del Govern central posá ó no 'l fet en coneixement dels Tribunals de justícia.

Donchs bé, á dit senyor Foix se li ha perdut, també en Correus, un altre *check* de la quantitat de 1.008 pessetas, també procedent de Suïssa, de qual punt surtí ja fa uns quinze dies, tancat també en carta certificada, la qual tampoch ha arribat á mans del senyor Foix.

Aixó vol dir que á Barcelona continúan ab impunitat los robos escandalosos en correus que tan han fet enraonar á la premsa, y sense que per qui correspon s'hi posi remey. ¡Quin escandol!

Se veu que 'ls lladres s'han enamorat ara del amich Foix.

Convocada per lo senyor Alcalde dimecres al vespre se celebrá á la Casa de la Vila una reunió de propietaris agricultors al objecte de tractar de la guarderia rural del terme, bastant descluyada avuy dia.

Si bé no s'prengné, segons se 'ns diu, cap acort definitiu, en principi s'acordá obrir una subscripció entre 'ls propietaris per veure de rennir la quantitat sufficient pera crear una plassa de guarda particular.

Avuy aquesta nit tindrà lloch en lo Casino Circó lo primer ball de la serie dels de Carnestoltes, haventse contractat pera tocar en los mateixos una secció de la banda de música del regiment d'Almansa.

En la sala del Tívoli se celebrará avuy lo segon de dits balls.

En nostre número anterior donarem compte de las malifelas comesas per un remat de bestiar en una propietat del Pla de Mar; donchs bé, segons se ens diu, aquesta setmana ha sigut donada altra propietat del terme, haventse fins esgavellat un tros de marge á fi de poguerhi entrar lo remat.

¿No es hora encara de posar remey á aquest estat de cosas?

La Comissió de festetjos del Ajuntament rebrá avuy á las cinch de la tarde, á la Casa de la Vila, las proposicions que vulguin fer tos que desitjin empendres las festas del próxim carnaval.

Dijous de la passada setmana, s'inaugurá la vila de Calaf, la illuminació pública y particular, per medi del gas acetilé, qual aparato pera la producció de dit gas, es del tan renomnat sistema Antimo

Roig, que s'construheixen en los acreditats tallers de D. Joan Vidal, d'aquesta vila.

Dit aparato está disposat ab tots los perfeccionaments que la ciencia y la experiencia aconsellan, tan en la producció del gas, com en lo rentat, conducció, depuració, secada y presió, y sa marxa automática permet cambiar lo funcionament d'un gasógeno á altra (sens que s'tinga de tocar cap resort ó aixeta) y al arribar al últim comensa de nou pel primer.

La població de Calaf ha quedat molt satisfeta de la mencionada instalació, com ho demostra lo següent document expedit per l'Alcaldia de la mateixa, que diu aixís:

«En nombre del Ayuntamiento de esta villa y el propio, he recibido y admitido con entera conformidad, el auto-gasómetro objeto de una contrata con D. Juan Vidal, de Vendrell.—Calaf 10 de Enero de 1902.—J. Ferrer y Carulla.»

Rebin los senyor Roig y Vidal, inventor y constructor respectivamente de dit aparato, nostra més coral enhorabona per la important instalació que acaban de verificar.

Lo conegut advocat-notari d'aquesta vila, don Victorino Santamaría, ha publicat una circular pera repartirla entre los seus clients, fenlos saber que per la actual ley de Presupostos hi ha condonació de multa pera satisfer varis impostos á la Hazienda, entre ells, lo conegut vulgarment baix lo nom de *dret d'hípoecas*, ó de *traspás*, per lo qual quedan rellevats de dit gravamen las escripturas y demés titols ó documents que hagin d'anar al Registre de la propietat, no entenense condonats los interesos de demora, qual circular creyém beneficiosa pera los clients de dit notari y pera 'l públich en general, per qual motiu conceptuém d'interés donar coneixement de tal benefici otorgat per la referida ley á nostres habituals lectors.

Per torn de traslació ha sigut nombrat notari de las Borjas D. Toribi Ribalta y Capell, que ho es de Torredembarra.

Segons llegim, la glossopeda se ha ensenyorit del bestiar en lo terme municipal de Tortosa, propagantse ab gran rapidés.

Nostre particular amich lo conegut escriptor tarragoní D. Joan Ruiz Porta, s'ha encarregat de la direcció de nostre colega lo *Diario de Tarragona*.

Nostre amich y compatrici lo Rvrent. D. Tomás d'Aquino Rigualt ens ha enviat la següent carta:

«Després de donarte las gracias, amich Director, per la amabilitat de que donares provas al insertar ma última carta en que parlava de la fundació d'un Establiment de Beneficencia en lo poble de Bonastre, dech manifestarte la agradable sorpresa que m'ha causat l'efecte que dita carta ha fet y que jo no m'hauria may atrevit á esperar, y es que 'ls pobles de Catalunya en sas tribulacions veuen, per trista experiéncia, que no poden comptar mes que ab ells mateixos y que 'ls governs no més se recordan de 'lls per xucharlos sang y vida. Já h' sabem que si ells no s' redressan pera salvarse 'ls enterraran avans de llessar lo darrer suspir; ja ho sab Bonastre sobretot, que no ho sembla que sia de la mateixa gleba, que 'ls pobles castellans que s'troban socorreguts en semblans cassos, condonantlos contribucions, obrintlos carreteras, ajudantlos pera fer nou cementiri quan ha sigut necessari, com ho es á Bonastre, y donantlos medís d'edificar casas pels mestres d'estudi, de tot lo que careix Bonastre poble dels més antics d'Espanya. Gracias, donchs, amich Director per la cooperació en fer que s' sentís la veu del poble de Bonastre acudint en sa ajuda lants hons fills de Catalunya, oferintse uns pera auxiliarme en la construcció de la carretera d'Albinyana, probablement costejada fins á la meytal del terme pels vehins d'aquest poble; altres en donar la llenya pera fer un gran forn de cals pera construhir lo nou cementiri; lo Rvnt. Mossen Genís Raurell, Rector que fou d'aquella parroquia, donant los llits y la roba per ells necessaria pera la casa que s'estableixi, molts particulars suscribintse per una pesseta al mes; jo cedint gustosíssim la propietat literaria de las obras de la Biblioteca de *Lo Catalá Devot* per dita casa, y l'actual

senyor Rector, qui ab la major desinterés del mon y ab lo zel d'apóstol governa aquella parroquia, després d'haver fet importantíssimas milloras en sa Iglesia y d'haver fet g'ossos sacrificis per lo major iluhiment del culte, está disposat á posarse en son lloch en totas las cosas que s'projecten fer á Bonastre. Llarga, pero plena tota ella de sentiment está la carta que ab tal motiu m'ha escrit; en tot está ab mí, menys en lo que sían irreligiosos los seus feligresos; ab quin amor més paternal protesta d'aquest dictat que suposa que jo 'ls hi he donat en ma carta. «No ho son irreligiosos» me repeteix en a inspirada carta y ningú més que jo, ve á dir-me, que cuido d'eixas ánimas, pot saberho. Y m'envia unas notas estadísticas que m'convencen, enamoran y m'confortan, fentme perdre la mala impresió moral que m'causá 'l meu estimadíssim poble de Bonastre, y continúa dihent: que 'l poble de Bonastre no pugui donar al Cészar lo que es del Cészar, ho concedeixo, puig la miséria que en aquest poble regna es espantosa. d'aytal manera, que sens l'ausili del Cel no ho podrián resistirho pas; pero també s'ha de fer constar que la culpa de no pagar al Cészar la te'l mateix Cészar, aixó es, los governants, puig aquets deurian mirar als pobles com á fills y no com á sers abandonats com tractan, per exemple, á Bonastre al deixarlos sens cap mena de comunicació, sens protegirlos en res ni per res, no recordandse del nom de Bonastre, no més que per treuren d'ell la poca sava que queda de passadas economías.

»Tot aixó m'anima á continuar la obra comensada, pero no n'hi ha prou ab lo que tenim; falta, donchs, que 'ls bons fills de Catalunya 'ns ajudin. Lo Rvnt. Mossen Genís Raurell en sa casa, Balmes, 16, quart, primera; en la iglesia de Santa Agna; 'l que suscriu en sa casa Misserferrer, 2, principal, y en Santa Maria del Mar, com lo Sr. Rector de Bonastre, rebrán tot lo que se 'ls hi porti, y á tu, amich Director, Deu te pagui la bona obra que has fet publicant aquestas cartas, repetintme affcm. amich y capellá, *Tomás d'Aquino Rigualt*, ex-Rector de Bonastre.—Barcelona 2 de Janer de 1902.»

Secció Oficial

MERCAT PUBLICH

Relació de lo recaudat en la passada setmana.

	Pesetas.
12 Janer.	12'40
13 »	7'40
14 »	8'35
15 »	8'45
16 »	8'15
17 »	8'10
18 »	7'55
TOTAL.	60'40

Matadero

Bestiar sacrificat en lo Matadero desde el dia 11 hasta el 17 del corrent mes.

Llana major de 6 kilos, 17.—Id. menors, 0.—Cabrits major, 4; menors, 3.—Boví major de 60 kilos, 2. menor, 1.—Tocinos, 13. Total 45 caps.

Funcions religiosas

Aquesta tarde á dos cuarts de tres ensenyansa de la doctrina cristiana, y á las 6 del vespre continuació de la Novena al Sagrat Cor de Jesús.

Dilluns festa de Sant Sebastiá, després de la missa de 7 las alumnas de la Escola Dominical tindrán Comunió general, que aplicarán per los protectors de dita Escola; durant la missa de 8 se comensará una Novena á la Sagrada Familia, y á las 10 ofici solemne ab orga y cantors.

Dissapte festa de la Conversió de Sant Pau á dos cuarts de deu ofici solemne pastoril.

Registre Civil

Inscripcions verificadas desde el dia 12 hasta el 18 del corrent mes.

Naiements.—Nens, 2.—Nenas, 1.

Defuncions.—Joseph Mañé Tous de dos mesos; Josepha Armengol Socias de 33 anys y Maria Alegret Jané de 74 anys.

Matrimonis.—Domingo Trillas Candari ab Antonia Socias Sivi l. Antoni Compte Riús ab Maria Tosch Nin y Ramon Miró Miquel ab Josepha Rubió Vidal.

ANUNCIS

Ramon
Germans
IMPRESSORS

*Especialitat en la impressió de tota classe de
travalls tipogràfics de desde 'l més senzill
y econòmic als més lujosos, per complicats
y difícils que sian.*

Suscripcions
à tota classe de obras y periòdics de modas.

Carrer del Teatre, 18.—VENDRELL

BALDOMERO LOPEZ

Poso en coneixement del públich que en mon domicili, carrer de Sant Sebastiá, 44, 1.er hi trobará un variat assortit de

PARAIGUAS, SOMBRILLAS Y VANOS

També's fan tota classe de recomposicions en dits objectes.

Se compra or, plata y tota classe de objectes antics.

LA IBERIA

Societat de segurs contra accidents personals del treball
BARCELONA.- Barberá núm. 14

Donat son caràcter de *Mútua*, no hi há ni pot haverhi en las opeccions d'aquesta Societat, cap benefici que no sia en profit de tots los seus socis, que son á la vegada, assegurats y asseguradors. Amparar y afavorir los interessos del patró y del fabricant es l'objecte principal que's proposa aquesta Societat que te la gran ventatja de la *Mutualitat*, puig ab ella, á la vegada que compleixen ab l'obrer y ab la ley, dosifican en part la duresa d'aquesta per medi de la economia ja que 'ls gastos d'una *Societat Mútua* son pochos y las primas no poden ser objecte de cap explotació com ho son en las societats especulativas.

Constituheixen, donchs, *La Iberia* y sas similars una forta barrera que impideix á aquellas formar sindicats que podrian aixecar extraordinariament las tarifas, essent per lo tant las verdaderas viclimas los patrons que's vegessin obligats á recórrer á ellas pera'l seguro d'accidents de sos obrers.

Los assegurats en *La Iberia* desembolsarán solsament la quarta part de las primas, essent los demés dividendos, cas de tenir que demararlos, proporcionals als accidents que ocorreixin.

Delegacions en tota Espanya

En aquest partit, D. VALNTÍ CARNÉ, carrer Alt, 11 - VENDRELL

GRANS EXISTENCIAS de patatas de Vich y figas de Fraga

Patatas bufet, pagarés y bolado vermell.—Figas blancas y negras

Preus segons la importancia de la compra.

J. ESCOLÁ, esparteria -Carre Alt.

FEMS DE PRIMERA CALITAT ab barreja de vaquerissas

Los propietaris que'n necessitin poden dirigirse á MARCELINO FORCADA carrer de Montserrat, número 12.—Vendrell.

Preus: á 60 pessetas los 10.000 kilos sobre wagó á Barcelona.

Compra - venda de tota classe de objectes vells tan en lo ram de ebanisteria com en lo de fusteria.—Carrer de Sant Magí, número 6, Joseph Romeu y Freixas.

Fábrica de guanos y primeras materias per abonos

Guanos specials per VINYAS y CEREALS

Anton Trillas

Carrer de Montserrat, Vendrell

Marca de la casa.